

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАННО НАУЧНО-РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. V.

Октомврий, 1896.

Брой 10.

ЗАЩО НЕ СЕ ПРОПОВѢДВА ЕВАНГЕЛИЕТО У НАСЪ?

(Продължение и край).

2. Втората причина дѣто свещеницитѣ почти никакъ не проповѣдватъ Евангелието е тази, че тѣ, съ твърдѣ малко изключения, сѫ лишени отъ нуждната подготовка за високото си звание — отъ потребното общо и специалното богословско образование. Свещеникътъ е пастиръ и водителъ на народа. За да има уважението на паството си той трѣбва да притѣжава чистъ религиозенъ характеръ, а за да може публично — отъ амвона, и частно по домоветѣ, да наставлява паството си, той трѣбва да притѣжава поне такъво образование, което да го постави на по-високо мѣсто отъ болшинството неговии енориаши. По градоветѣ ний имаме не само чиновници съ сръдне и даже висше образование, по не малко млади търговци и занаятчии, които иматъ сръдне образование. Какво почитание могатъ да иматъ тѣ къмъ своя свещеникъ, и какво желание ще иматъ тѣ да слушатъ поученията на своя пастиръ даже и тогава когато той би се рѣшилъ да проповѣдва отъ амвона? За селскитѣ свещеници мѣрилото на образованието не трѣбва да бѣде по-долно, защото тѣ иматъ много по-широко поприще не само за чисто проповѣдническа и пастирска, но и за общо-образователна работа.

Селскитѣ свещеници трѣбва да работятъ задружно съ селскитѣ учители и да се стараятъ да вдъхнатъ въ селенитѣ любовъ къмъ

науката, по-голъмо присърдце за да вършатъ работата си, не тъй както сѫ я вършили бацитѣ имъ, но въ всѣко отношение по-добрѣ. Свещеницитѣ, разбира се, ще се стараятъ особено да наставляватъ селенитѣ така, щото тѣ да съзнаятъ длѣжноститѣ си къмъ Бога и челоуѣцитѣ и да живѣятъ добръ благочестивъ животъ; да си отдаватъ почетъ единъ на другъ и да избиратъ за обществени служби хора които иматъ пълното имъ довѣрие, хора които съ ревностъ ще се посвѣтятъ на службата си, не за нѣкоя своя лична облага, по за доброто на своитѣ съселани, за по-доброто уреждане на селскитѣ работи. Рѣдки сѫ, ще кажѣтъ нашитѣ читатели, такива свещеници. Да, рѣдки сѫ, за голѣма жалостъ, и именно за това е отпадналъ и отпада нашия народъ. Какво може да се очаква отъ тѣзи селски свещеници, които цѣль день киснатъ въ селската крѣчма? Не служатъ ли такива свещеници повече за *развращение* нежели за *просвѣщение* на народа? Какво желание може да има такъвъ свещеникъ да проповѣдва Словото Божие, даже и да има нуждното образование, и каква охота може да има паството на такъвъ пастиръ да слуша поучения отъ неговитѣ уста, когато то (паството) знае развалиния му животъ? При все че е необходимо нужно, както обяснихме въ миналия брой, свещеникътъ да чувствува че е отъ Бога призванъ за своето свещенно звание пакъ ако той нѣма и нуждното образование той не ще успѣе да привлече и да

задържи за дълго време почитанието и уважението на своето паство, или и да успѣе да стори това съ усьрдния си и примѣренъ животъ той не ще може да упражнява своето звание съ оная сила и успѣхъ които дава посветеното на Бога образование.

МНѢНИИТО НА АББЕ МАРТИНЪ ЗА МЕТОДИЗМА.

Слѣдъ като доказва че Методизмътъ е съживилъ Протестантизма, учениятъ аббе пита:

„Какъвъ е билъ резултата отъ това съживление? Въвежданieto на Методизма въ Протестантския свѣтъ не е било, както сж вѣрвали нѣкои повърхностни наблюдатели, едно събитие отъ малка важностъ, и много по-малко събитие, което трѣбва да се усмива, като се нарича лицемѣрие или смѣшно притворство. Това съживление е расклатило цѣлия Протестантски свѣтъ отъ единия полюсъ до другия. За да се убѣди човекътъ въ това, не трѣбва освѣнъ да изучи и наблюдава събитията на деня. Въ бързото си и чудесно развитие, Методизмътъ е нашествувалъ, завладѣлъ и наелектрисалъ Протестантизма въ Германия, Швейцария, Франция, Англия и Съединенитѣ Държави на Америка. Свободата му отъ особена форма, позволява му да проникне въ всѣкакви църкви, национални и независими. Дѣйствието му врѣхъ политическия, социалния и религиозния свѣтъ въ наше врѣме не може да се прѣсмѣтне.

Всѣки Проповѣдникъ наелектрисанъ отъ Методическия токъ чувствува известна обязанностъ, първо да притѣжава въ себе си божественния животъ и послѣ да распространи вѣрванieto си до най-далечнитѣ страни.

Методизмътъ не се е още дълбоко изучилъ отъ насъ, за който фактъ вината е наша. Той е дѣйствувалъ не само врѣхъ учениѣ, но и врѣхъ простата масса и е съобщилъ духа си на всички. Религиозниятъ животъ днесъ, животътъ на дѣйствие и разширение, има центра си въ Методизма. Сиропиталища, дѣла на милостиня, възпитателни заведения, пропагандиране на истината, проповѣждане и практикуване на евангелието — всичко това се е породило отъ Методизма, и всичко живѣе сега чрѣзъ Методизма.

Тази е църквата на бждѣщето, съ която Римско-Католическата Църква ще има да се срѣщне.“

И а д я,

РУССКА ПОВѢСТЪ ВЪ 1877 ГОД.

Прѣвъль Т. Константиновъ.

(Продължение)

ГЛАВА XIX Мѣсецътъ и Кръстътъ.

елдфебелъ Борисъ бѣше дѣсната ржка на Сергей по военни работи. Единъ коравъ, възстаръ войникъ, който бѣ слугувалъ за двадесетъ години въ владѣнията на Царя. Той бѣше се билъ срѣщо Поляцитѣ въ улицитѣ на Варшава, срѣщо дивитѣ горци на Кавказъ, срѣщо крадливитѣ Узбеци въ пѣсцитѣ отъ татъкъ рѣката Оксусъ. Той бѣ дълбоко внималъ въ тактиката на нередовното войнствуване, и сега Сергей поиска неговия свѣтъ. Ето че той влиза прѣзъ вратата на лагера съ ржката на чело, неговиятъ скъсанъ кожухъ вѣрзанъ около съ червенъ поясъ, отъ който висѣше дългата му кавалерска сабя.

„На ване расположение, благородний.“

„Башибозуцитѣ ще дойдатъ прѣзъ единъ отъ тѣзи долни идущата Срѣда рано на расъзмнуване. Прѣзъ кой отъ тѣхъ мислите че ще дойдатъ?“

„Какъ могъ да кажа, ваше благородие. Вие знаете.“

„Пличенти ли ще бѣде, или другъ пактъ?“

„Пличенти, разбира се, ваше благородие. Всичкитѣ други сж блокирани съ снѣгъ, и тѣ не можтъ да прѣкаратъ коньетѣ горѣ.“

„Добрѣ, Борисовъ, не трѣба да ги оставимъ да възлѣзатъ прѣзъ Пличенти. Генералътъ казва че трѣба да стоимъ тукъ въ прѣки всичко. Ризбирате ли?“

„Разбирамъ, ване благородие.“

„Избѣрете петъ души, и азъ ще слѣза съ тѣхъ въ долината и ще ги поставя въ позициитѣ имъ. Дайте имъ кожуси, и отминаяйте ги еднѣжъ въ два часа. Азъ ще се завърна на пладнѣ. Кажѣте на войницитѣ че ще има горѣща работа Срѣда сутринята, и че ще ги видѣ всички на връщане.“

„Слушамъ, ваше благородие.“

„Пригответе всичко за Срѣда. Вие знаете какво искамъ да кажа. Кажѣте на фелдшера.“

„Слушамъ.“ Конникътъ се завърна съ почетъ за да се отправи отъ лагера.

„И Борисовъ!“ Сергей се смѣеше.

„Вие не можете да пишите, вие старъ глу-

пакъ. Когато се завърна, ако обичате азъ ще пишъ нѣколко реда на жена ви. Конницитъ, които се завръщатъ на Шипченския проходъ слѣдъ пладнѣ ще занесатъ писмото, и ще се проводи въ Руссия.“

„Слушамъ, ваше благородие.“ Нъ това изражение на благодарение тѣй бѣше формално за благостта на Сергия, щото бѣдниятъ заковалъ солдатинъ забрави дисциплината за минути и като хвана ржката на офицерина си, турна я на устнитѣ си. Отдалечението отъ порядъкъ, обаче, бѣше само моментално. Той се обърна съ ржката на шапката, и палѣзе сериозно вѣнъ, съ сълзи въ очитѣ си.

Слѣдъ нѣколко минути Сергий и петѣтъ чловѣци се отправихъ къмъ долината, която се отправяше надъ полето. Широкото бѣло пространство на Тракия лѣжеше прѣдъ тѣхъ въ силната сълнечна свѣтлина. Тукъ тамъ нѣколко дървета или нѣкоя груба колиба въ еднообразната бѣла покривка показвахъ положението на нѣкое село. Една дълга ниска ивица отъ снѣгъ прѣломяваше изгледа имъ. Задъ нѣя лѣжахъ невидими групи отъ Турски нередовни войски, едно отдѣление отъ които щѣше да трѣгне на идущата вечеръ да пробие прѣзъ Шипченската долина. Сергий постави хората си, и като нареди добръ известни распорѣждания за да се дава сигналъ, повърна се на лагера.

Той изведнѣжъ заповѣда за парада. Врѣмето бѣше било добро за единъ денъ или два, и свѣтлото слънце чудесно бѣше повлияло върху духоветѣ и здравнето на чловѣцитѣ. Ревматизмътъ имъ и помръзнуването отъ мраза, бронхититѣ имъ и другитѣ боледувания бѣхъ се отишли, тамъ тѣ всички стоехъ съ исклучение на десетъ, дванадесетъ души които никакъ не можехъ да се движатъ. Тѣ изглеждахъ като окайени чловѣци. Мнозина отъ тѣхъ бѣхъ прѣвързани и вързани, нѣколцина отъ тѣхъ се подпиряхъ на патерици. Малкото изгладѣли конѣ бѣхъ поочистени и пакчени, и на гърбоветѣ имъ сѣдѣхъ най-блѣдनावитѣ хора които се трудихъ да изглеждатъ въ най-добро расположение и готови за бой. Когато Сергий замина по край редоветѣ имъ за да испита всякой чловѣкъ внимателно, той не можѣ да се въздържи отъ да се несмѣе по нѣкогашъ на смѣшната наредица отъ дрипи и кости прѣдъ себе си, на веселитѣ лица изнурени съ теглило и окаянство, на печалната сила отъ която се очаквахъ дѣла на

героїство на зазоряване въ Срѣда. Той извика внимание и тѣ се прибрахъ като здървени.

„Сега храбри момци,“ почна той съ засмѣно лице, вне не сте хора за гледане. Азъ никога не съмъ видѣлъ по-дригани и по-прибрани хора отъ васъ. Нѣма ни единъ цѣлъ здравъ мундиръ да се види помежду ви, нито пакъ едно чисто лице. Вне двама тамъ на края, срамъ е за насъ, съ завръскитѣ ви и патерицитѣ ни. Не се мачѣте да влѣзите въ втория редъ щото да не можъ да ви видя. Внимание! Ние всички трѣба да се приготвимъ днесъ и утрѣ за една отъ най-ожесточенитѣ битки, които сме нѣкога видѣли. Триста души Башибозуци ще се покусатъ да минатъ тоя проходъ Срѣда сутринята на зазоряване. Тѣ сж почитали селата долу подъ насъ, като сж клали, обирали и още по-лошо. Никое село въ което тѣ сж влѣзали не е оставено безъ дѣца да плачатъ за убититѣ си родители, и женитѣ сж наведени съ обезчестени глави. Вне сте видѣли ужаснитѣ имъ дѣла въ България. Добръ, тѣ ще влѣзатъ по този проходъ, ще ни изколятъ, и ще оставятъ пакъ отворепъ за напредъка на тѣхната главна войска къмъ нашитѣ позиции въ Шипка. Ще ли да побѣгнемъ и да ги оставимъ да дойдатъ?“

Едно грѣмогласно „Не“ отъ всякой прикѣтствующъ посрѣщна Сергиевото питанне. Конниците грабнахъ сабитѣ си и пѣхотитѣ дигнахъ пушкитѣ си на въздухъ.

„Да, по добръ да побѣгнемъ. Има прибѣжище на Шипка за насъ. Ние само умираме отъ гладъ тукъ. Ние нѣма да получимъ кръстътъ на Св. Георгій, това е истина, ако побѣгнемъ; нъ кръстътъ е само една частица отъ сребро, които струва нѣщо около една рублина.“

Чловѣцитѣ извикахъ отъ смѣхъ; тѣ се насладихъ отъ проията на Сергий.

„Ние ще се върнемъ безопасни и здрави на селата си и ще кажатъ за насъ, че побѣгнахме въ топлитѣ платнени лагери, че не можихме да устоимъ на спусканнето на Турцитѣ. Толкова студено бѣше въ Балканитѣ, и Капитанъ Сергий мислѣше че ние желаяхме толкова много да упазимъ кожитѣ си здрави, и ние всички бѣхме измръзнали и болни.“

Повече снѣгъ, по-високо отъ кой да е другъ пакъ, който ечеше по между снѣгопопрѣсканитѣ черни скали, и се чу на да-

лечъ помежду нависналитѣ скали на патраулитѣ, които внимателно гледахъ напредъко Тракийската полѣна.

„Твърдѣ добръ, продължаваше Сергей, “вие всички ли се съгледете? Никой не се съгласява съ мене. Мисля че искате азъ да се спръжъ тукъ. Добръ тогава, азъ ще остава тукъ. Кой ще стои съ мене?”

„Ние всички.“

„И когато кланието почне кой ще побѣгне?“

„Ни единъ отъ насъ.“

„Неприятелитѣ сж триста силни.“

„Три хиляди ако обичате, ваше благородие.“

„Орлитѣ сж високо на скалитѣ, намигватъ къмъ насъ, чакатъ за насъ.“

„Ние ще ги нахранимъ съ Башибозуци.“

„Богъ да ви благослови момци! На лагеритѣ си. Пригответе всичко. На парада на разсѣнуване утрѣ.“

„Богъ да ви благослови, ваше благородие.“

Тѣ развалихъ редовитѣ си въ съвършенъ воененъ редъ и марширувахъ или купечкомъ отидохъ на лагеритѣ си. Последующитѣ двадесетъ и четири часа бѣхъ много заняти за Сергей. Той ходѣше ту напредъ ту назадъ между туренитѣ напредъ войници и главното тѣло на войницитѣ му. Той ревизирѣ оржжията и припаситѣ. Той бѣ поставилъ хората на десетъ, дванадесетъ мѣста (позиции) прѣзъ хълмоветѣ, като разсѣждаваше за силата на всяка позиция. Скалитѣ които давахъ най-добра защита се отбѣлжихъ, най-дълбокитѣ спѣжи сосипи, плъзгавитѣ мѣста, дѣто бѣше невъзможно за свободно движение. Германецътъ фелдшеръ биде посетѣнъ и количеството на платна и връзки и всичкитѣ редове отъ триони и ножове и приспособления за пробирание и вързване стави се испитахъ. Петтима които бѣхъ до толкова болни щото не бѣхъ способни за бой се назначихъ за негови помощници и приехъ инструкции (наставления) въ работата имъ за идущата сутрина.

Късно въ Вторникъ слѣдъ пладнѣ единъ отъ наблюдателитѣ дойде съ бързина запжтѣлъ съ извѣстнето че едно голѣмо тѣло отъ Турската нередовна войска полѣка бѣше се оправила прѣзъ поляната къмъ планинитѣ. Той бѣше ги видѣлъ отъ високата си позиция.

Въ една минута малкиятъ лагеръ бѣше прѣголѣмо възбуждение. Фелдфебелътъ прие заповѣдъ изведнѣжъ да иде къмъ гърлото на долината, да види и да рапортира. Първиятъ пратеникъ отъ фелдфебеля рапорти-

ра че Башибозуцитѣ бѣхъ се спрѣли; вториятъ, че тѣ бѣхъ се вѣроятно спрѣли за нощта. Сергей трѣгна изведнѣжъ да се съедини съ подчинения си. Като пристигна до края на долината той погледна прѣко поляната. Половината отъ Турцитѣ бѣхъ съ копѣе и половината пѣши. Конѣтѣ се вързувахъ за прѣзъ нощта, и огньове се палѣхъ. Синиятъ пушакъ се извиваше надъ осамотената покривка отъ сѣгъ, и имаше движение и тичане на самъ на тамъ. Сергей внимателно изучи положението на всяко нѣщо и съ съгласнето на Борисова рѣши да отегли хората си, които бѣхъ напредъ и да съерѣдоточи всичката сила за да пазни по тѣсната частъ отъ долината, дѣто лѣжѣше главната му сила. Надъ вечеръ той се завърна, като остави най-напредъналата позиция напусната. Патраули се оставихъ право прѣко долината токо подъ лагера. Денътъ бѣше билъ тъменъ, нѣ никакъ не ясенъ. При вечеръ сѣгъ зѣ да пада въ голѣми сложно падающи пласти. На осемъ часа Сергей даде заповѣдъ за молитва. Вратитѣ отъ страна на лагера му се отворихъ, и всякой челоуѣкъ който бѣше на рѣка бѣше или вжтрѣ въ мѣждиво освѣтления лагеръ клекналъ близо дѣто Михаилъ стоеше съ отворената си книга, или пакъ вънъ въ тъмното въ сѣгътъ, който падаше върхъ синитѣ имъ голѣми мундири. До дѣто Сергей да дойде голѣма тишина владѣше, смутена сегисъ тогисъ съ високитѣ викове на патраулитѣ, като отговаряхъ единъ на другъ отъ скалитѣ. Като влѣзе Сергей всякой челоуѣкъ се исправи. Михаилъ почна службата. Той чете псаломъ слѣдъ псаломъ, какъ Иова се би за людитѣ си въ старо врѣме: какъ той пазни въ врѣме на искушение и трудъ; какъ Той бѣше тѣхенъ щитъ и шлемъ, и яка мишца и прибѣжище, и крѣпостъ на сила. И тогава той се обърна на Новия Завѣтъ, и чете какъ Иисусъ бѣше вождътъ на людитѣ си, и Началникъ на спасението имъ, тѣхенъ Свѣтъникъ, тѣхенъ по-старъ Братъ, Приятель и Утѣшителъ. Едритѣ изнемоуѣли войници наведохъ главитѣ си въ свято благоговѣние. Чуднитѣ думи прочетени отъ Михаила съ тихия, сладъкъ гласъ падахъ право въ сърдцата имъ.

„Сега,“ рече Михаилъ, „ще постоимъ въ мълчание за нѣколко врѣме, и всѣкой отъ насъ ще прѣдстави на Всемоущаго всичко което има на сърдцето си.“

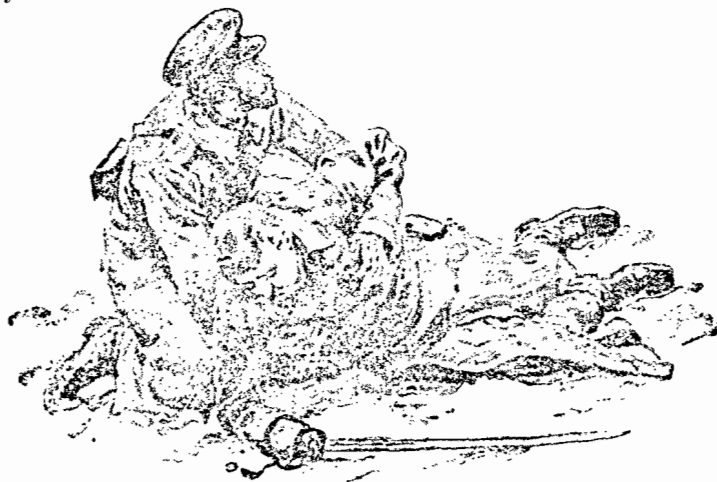
Тѣ стояхъ тамъ въ тъмното въ падающия свѣтъ мълчаливи и пълни съ страхопочитание.

„Всичко благополучно“ дойде отъ една скала висока надъ тѣхъ и се отговори тихо и още по-тихо се повтори. Сергей зѣ мѣстото на Михаилъ. Всички глави бѣхъ наведени. Нѣколко челоуѣци бѣхъ на колѣнѣ въ свѣта.

„Отче нашъ, който си на небеса,“ почна младиятъ офицеринъ.

„Отче нашъ, който си на небеса,“ повтори се въ меки граздави отговори отъ храбритѣ войници които щѣхъ да посрѣцнатъ смъртъ на утрото.

„Сергей тържественно повтори всичката чудесна молитва.

„Единъ крушумъ отъ единъ бѣгающъ Турчинъ прониза страната му.“

„Защото Твое е царството, и силата, и славата, въ вѣки вѣковъ,“ отговорихъ войницитѣ съ треперящи гласове.

„Аминъ,“ пришепна Сергей.

„Аминъ,“ дойде отговорътъ тѣй мекъ и нискъ щото едвамъ да се чуе.

„Братие сбогомъ до тритѣхъ часа. Богъ да ви даде добъръ сънъ. Парада на три.“

Тѣ полека се разотидохъ. Нѣ нѣмаше сънъ оная нощъ.

На три часа трѣбата затрѣби. Свѣтътъ още падане, нѣ вѣтрътъ още се цѣпѣше прѣзъ долината въ кѣси остри внялици, като духаше свѣта въ облаци на около. Войницитѣ скокнахъ изъ лагеритѣ си на бързо и захванахъ позициитѣ които имъ бѣхъ назначени отъ Сергей и Борисовъ. Тѣ всички бѣхъ леки, отворени, горѣщи за работа. Още бѣше тъмно като катранъ; нѣ тѣ бѣхъ съвършено запознати съ позицията си. За единъ часъ нѣщо тѣ тупкахъ нозѣтъ си въ

свѣта. Тогава Сергей прати единъ челоуѣкъ въ долината на огледъ. Въ половинъ часъ той на бързо се завърна въ лагера. Огньоветѣ бѣхъ всички угаснали той рапортира, че той бѣ чулъ неотлични звукове като дрънкащи орѣжия и тѣжко диханне или прѣханне на натоварени конѣе.

Съвършенъ редъ царуване между малката дружина на Сергей, която състоение отъ вѣрни войници. Тѣзи които бѣхъ поставени на западната пола на долината почнахъ да забѣлѣжватъ, че по-високитѣ скали надъ тѣхъ почнахъ да се докатятъ отъ първата слаба сива свѣтлина на зората. Когато възтъмната свѣтлина бѣше спаднала малко по бѣлитѣ поли, чу се отлично по долината на горѣ смѣното звѣнтѣние отъ сабли и вериги и остро прѣкъснато прѣханне на уморенитѣ конѣе. То порасна по високо и повисоко. Възбуждението стана крайно. Русситѣ едвамъ можахъ да распознаятъ прѣзъ лѣтящата мѣгла и свѣтъ ходящитѣ тѣла на неприятеля. Тѣ можахъ да съзрѣтъ единъ аленъ поясъ тукъ тамъ, и по нѣкогашъ едно грозно черно лице, че си показваше яростта подъ башлѣка.

„Когато видя очитѣ имъ, азъ ще затрѣбя. Тогава нека всичко да хвърчи.“ Това бѣше послѣдната команда на Сергей.

Турцитѣ приближихъ нѣколко стѣпки по напредъ, и остро и ясно изевири трѣбата. Едно ужасно траканне отъ стотина пушки бѣше почти внезапниятъ отговоръ, послѣдванъ отъ единъ страшенъ викъ като отъ хиляда звѣрове, военниятъ викъ на Башибозуцитѣ. Турската авангардия скокна отъ конѣтъ си и съ извънредна бързостъ затече се по свѣжнитѣ поли дѣто Русситѣ бѣхъ се скрили въ окопи. Единъ смъртоносенъ огънъ се излѣ върхъ тѣхъ отъ двѣтъ страни и отъ укрѣпения реданъ въ срѣдата на долината. Борцитѣ сега можахъ да видятъ ясно позициитѣ си. Турцитѣ очевидно не бѣхъ приготвени за едно упорито съпротивление. Русскитѣ войски бѣхъ очаквали триста неприятели — тѣ бѣхъ петъ стотинъ силни. Слѣдъ едно трикратно безуспѣшно покушение да истикатъ защитницитѣ отъ позициитѣ имъ, Турцитѣ които бѣхъ прѣтърпѣли страшни загуби, напуснахъ задръжно дѣйствиуване. Но плѣзяхъ между скалитѣ

да измѣстятъ Русситѣ, всякой человекъ като се биеш еза себе си. Единъ редъ ужасни кървави сблъсквания станахъ сега. Надмина ти по число съразмѣрно, съ три срѣщо единъ, войниците на Сергей почнахъ да се оттеглятъ назадъ къмъ редана (крѣпостъта.) Много отъ храбритѣ войници паднахъ — ако умирахъ изведнѣжъ толкова по добръ, това ги избавяше отъ жога който бѣше дѣлътъ на Русскитѣ ранени. Въздухътъ бѣше пълненъ съ яростнитѣ звукове на пушкитѣ и виковетѣ на Башибозуцитѣ като тѣ се спуснахъ върхъ неприятелитѣ си. Полека, незадоволни, Русситѣ се върнахъ, като постепенно се заобикаляхъ отъ прѣдъ и отъ двѣтѣхъ крила. Всякой сантиметръ отъ земя тѣ упорито успорявахъ, като числото имъ постепенно се намаляваше. Стѣпканата побѣлѣла почва навредъ бѣше попрѣскана съ едри червени капки, който още падающиятъ снѣгъ се отказваше да заличи. Тѣлата на двѣта души лѣжахъ прѣснати между скалитѣ и въ коритото на долината. Отвратителнитѣ плътоядни птици които до сега бѣхъ по най-великитѣ скали, зѣхъ да се доближаватъ по-близо. Страшното охкане на раненитѣ чловѣци пълнѣхъ въздуха. Задушителниятъ пушакъ на битката разнасяше се надъ мѣстото като отровителенъ облакъ.

„Не ще ли подкрѣпленieto никакъ да дойде?“ питаше Сергей. „Може ли тази ужасна битка още да се продължава?“ Отъ врѣме на врѣме той обърна бързъ погледъ на часовника си. Само единадесетъ часътъ. Още единъ часъ, може би два, ако тоя снѣгъ продължава. Остатъкътъ отъ хората му бѣхъ сега намѣрили покровъ въ укрѣпленieto. Турцитѣ бѣхъ се прибрали на едно разстояние и се съвѣщавахъ заедно. Сергей, сериозно загриженъ, лѣжѣше, като слѣдѣше да види какво щѣше да е второто имъ движение. Той знаеше че ако тѣ прѣвзѣмѣхъ рѣтлината, всичко ще се изгуби. Изеднѣжъ Турцитѣ се наредихъ въ редъ за нападение и се спуснахъ къмъ рѣтлината.

„Твърдо момци!“ испѣя Сергей, „Твърдо, стойте!“

„Богъ да бѣде съ васъ, Благородний.“

Настѣпихъ Турцитѣ като викахъ като бѣсове, очитѣ имъ свѣтѣхъ съ свирѣпата лудостъ на боя.

„Твърдо!“ пакъ извика Сергей, ясниятъ му гласъ се чу надъ страшната бъркотия, Лудитѣ викове на яростъ и омраза, отзи-

витѣ отъ ударитѣ, острото дръкване на пушкитѣ, болезненитѣ потъвания на пробожданията на байонети, викове на умолявание и пѣшкания — то е неописуемо.

Посрѣдъ всичкитѣ това се чуеше гласътъ на Сергей, силенъ свирѣпъ, радушенъ.

„Нашитѣ братия припкатъ на долу по хълма момчета, Азъ чуя тѣхнитѣ трѣби. Благодарение Богу! Благодарение Богу!“

И по-близу и по-близу наближихъ желѣзно-сивитѣ мундири; постоянното трѣбѣние, и дивитѣ весели викове и радостнитѣ пѣяния на подкрѣпленията станахъ по високи и по-високи. И Турцитѣ, като поглѣднахъ на горѣ, и видѣхъ че положението имъ бѣше безнадеждно, скокнахъ долу отъ окопитѣ на укрѣпленieto съвсѣмъ побъркани, пометохъ къмъ долината дѣто конѣтѣ имъ бѣхъ вързани, и побѣгнахъ за всегда отъ Пличенти.

Одрипелитѣ и кървави войници, които бѣхъ останали въ редана, сега плачехъ и се смѣяхъ отъ радостъ, и като грабнахъ рѣцѣтѣ на избавителитѣ и ги цѣлувахъ, тѣ съединихъ гласовѣтѣ си съ пѣснитѣ. И избавителитѣ имъ посочихъ къмъ върха на товарни конѣе, които донесохъ кожуси и други потрѣби — луккози.

И Сергей? Послѣдното изгърмявание на единъ бѣгающъ Турчинъ бѣше пронизало сраната му, и той лѣжѣше почти безчувственъ въ единъ виръ отъ кръвъ. Новопристигналия фелдшеръ го гледаше, нъ той поиска изново пристигналитѣ войници да пѣятъ.

„Пѣйте онова което пѣхте когато азъ най-напрѣдъ ви чухъ на върха.“ Сто души отъ тѣхъ испѣхъ това еднотласно.

„Гърло клачи, Турци чули сме че сѣхъ храбри, Нъ Русскитѣ момци сѣхъ по-храбри.“

Когато тѣ се биятъ тѣ пицятъ и вкаты, Руссинътъ се бие и языкътъ му мълчи. Проклѣтий Турчинъ обича плячка и бой, Русситѣ ги мразятъ, обичатъ Царя.“

Въ дългото боледувание което послѣдува, въ непостоянния сънъ и въ бълнуванieto на лудуванieto му той чу всякой день пакъ и пакъ оная дива военна пѣсенъ на храбри войници, които го освободихъ.

Изнурени и посърнали съ изчезнуващото зрѣлище на бой въ очитѣ имъ остатъкътъ на стария гарнизонъ на Пличенти отиде къмъ Шипка да се съедини съ главното тѣло на войската. Малкото ранени които имахъ, тѣ зѣхъ съ себе си.

ГЛАВА XX. Въ Болницата.

Плъттуванието отъ Киевъ на югъ къмъ Румънската станция бѣше притѣснено и неспокойно.

Железнитѣ вагони бѣхъ пълни до приливане. Тѣ бѣхъ задушители и прахливи. Прѣзъ петѣтъ дни додѣ достигнахъ до Букурещъ нѣмаше почивка и твърдѣ малко сънъ. Шумливи офицери съ шпоритѣ си, дългитѣ си сабли постоянноуваха да ходятъ прѣзъ тѣснитѣ коридори съ дрънканье, като пушахъ постоянно папиреси, като слизахъ на всяка станция да хвърлятъ по една водка, като говоряхъ по солдатски безъ особено значение на думитѣ имъ. Изнурени изгледаючи млади хирургии новонабѣзали отъ училищата бѣхъ попълнили трена, които се трудѣхъ да изглеждатъ като военни мъжии, нъ които мизерно не сполучахъ въ старанията си. Имаше съвсѣмъ нови офицери по комиссарията — добръ хранени, съ чисти униформи, хора, които отивахъ на границата да направятъ распореджанье за мухлясалния хлѣбъ и изгубенитѣ кожуси и които щѣхъ да се завърнатъ въ края на войната съ пълни джобове, и щѣхъ да купятъ хубави кащи и щѣхъ да живѣятъ като князове.

Освѣпъ Графинята и Надежда имаше и други гледачки въ трена, много отъ тѣхъ, жени, съ безпокойни и непостоянни нрави, които дирахъ възбуждението което животътъ на границата щѣше да имъ донесе, или пъкъ дирахъ репутация като сестри милосердия, която можеше да имъ послужи послѣ въ живота имъ. Имаше такива жени помежду служащитѣ, нъ тѣ испънихъ службата си благородно и неустрашимо; понеже каквито и да бѣхъ самолюбивитѣ имъ мотиви когато тръгнахъ, зрѣлището на окаянство и страдание между които дѣлътъ имъ бѣше се падналъ, досѣгна женскитѣ имъ сърдца, и тѣ работихъ толкова безинтересно и умрѣхъ толкова геройски както най-добритѣ. Невъзможно е за една жена да избѣгне прилепчивостта на себепожертвуванието.

Когато пристигнахъ Дунава нашитѣ двѣ героини видѣхъ за първъ пътъ грознитѣ и страшни дѣйствителности на войната. Само нѣщо прѣди три мѣсеци Русскитѣ войски бѣхъ минали Дунава прѣзъ Зимничъ и други пунктове, пълни съ жива надежда, въсищение и дързостъ; и сега дълги, сложно

движащи се тренове отъ амбулацията се връщахъ назадъ, вагонитѣ пълни съ ранени и кървави мъжии и момчета, които пжикахъ като измъчени клѣтници, съспнани, окаяни, безнадеждни.

„Слѣдъ всичко това, дѣ му е славата на това?“ мислѣше Надя. „Колко е ужасно!“

Тя погледна на около на дългата линия на нечисти и печални колиби и тенти, които съставлявахъ полевата болница. Хирургитѣ (докторитѣ,) служащитѣ, и дежурнитѣ ходяхъ отъ една тента въ друга прѣзъ калъ до глезни. Небето бѣше сиво и намръщено, въздухътъ суровъ и студенъ. Вътрѣ въ колибитѣ атмосферата кипѣше съ юдоформъ. Тентитѣ, даже външнитѣ имъ страни, бѣхъ нацапани и напрѣскани съ пята на тъмно червѣно. Чуеше се едно постоянно пжиканье и сегисъ тогисъ едно ужасно извикване, което показваше когато хирургитѣ употребяваше трюна си или пробнитѣ желѣза.

Тукъ бѣше, съ сложнотекуция монотоненъ Дунавъ, не далечъ отъ тамъ, че Олга и Надя приехъ първия си урокъ като сестри на Червения Кръстъ. Повече отъ единъ пътъ тѣ потреперахъ и се отвратихъ; нъ знаенето че окаянството и болестта на около имъ бѣхъ неоцѣнени, и че тѣхната работа и присѣствие могатъ да помогнатъ за олекчението имъ, насърчаваше ги и ги подкрепяваше. Нѣмаше за тѣхъ ни денъ нито нощъ. Само естественниятъ страхъ ги принуждаваше да си почиватъ по нѣкогашъ. Хирургитѣ бѣхъ благи къмъ тѣхъ. Нанстина, честнитѣ тия хора бѣхъ благи къмъ всякого, и къмъ никого не толкова колкото къмъ бѣднитѣ ранени, които се прѣдлагахъ на пожеветѣ имъ.

Като Русската армия проби напредъ въ Турската земя, болницата близу до Дунава се опрѣдѣли за болнитѣ, които бѣхъ на оздравяване (поправление,) и по-големата частъ на полевитѣ хирургии и служащи бидоха отправени къмъ югъ, на мѣстото на дѣйствителната война. Надя и Олга, съ още двадесетъ други, друсакъ се въ прости безъ пружини (яйове) кола прѣзъ замръзвалитѣ пѣтища на България. Имаше една дълга върволица отъ тѣхъ. Единъ конвой отъ солдати ходеше отъ странитѣ имъ, надъ главитѣ имъ бѣше прострена бѣлата покривка съ голѣмия червенъ кръстъ исписанъ на покривката. Отвътрѣ вагонитѣ видѣхъ се като че миришеха на кръвъ. Дървенитѣ части и канавата бѣхъ напрѣскани съ кръвъ, и нѣ-

кой който по-напрѣдъ бѣше сѣдѣлъ въ вагона бѣше изрисувалъ страшни човѣчески лица по него, и бѣше надраскалъ груби букви и нѣкакви думи подъ тѣхъ ужасни, понеже писанието и рисуванieto бѣхъ направени съ кръвъ.

Назначението бѣше Радово, едно незначително село което лѣжѣше закрито въ една долина между сѣвернитѣ поли на Балканитѣ. Като пътувахъ на югъ, мразътъ се промѣни въ снѣгъ. Когато се въсклчихъ въ планинитѣ, снѣгътъ стана по-дебелъ. Казацитѣ минахъ по край тѣхъ понѣкогашъ като припускахъ като за животъ, които принасяхъ писма. По нѣкогашъ, една дълга върволица отъ селски кола ги срѣщнахъ, които се отбивахъ и се промъкнувахъ прѣзъ снѣга. Единъжъ въ денътъ една върволица отъ шейпи се срѣщаше, които полека се извивахъ къмъ сѣверъ, които носяхъ блѣдни посърнали войници привързани, дрипави, мършави, които треперѣхъ, и отивахъ на нѣкоя станция за поправление дѣто мнозина отъ тѣхъ безъ друго щѣхъ да умрѣтъ. Тѣ се вгледахъ изъ подъ покрититѣ съ платна вагони и Надя забѣлѣжи какъ чѣртитѣ имъ се прѣвивахъ като проститѣ кола ги друсахъ отъ страна на страна въ дълбоки пѣтеки пълни съ снѣгъ.

Въ Радово всичко бѣше по-лошо отъ колкото на Дунава. Безредието и бъркотията бѣхъ страшни. Да се говори за потресителнитѣ безпокойства на които Олга и другарката ѝ бѣхъ изложени, ще е, може би, неумѣстно. Тѣ не търсѣхъ спокойствие. Хирургитѣ тукъ, както почти всякадѣ другадѣ на Руската страна, извършихъ чудеса на прѣдано героѣство, мнозина отъ тѣхъ блѣди и посърнали както и болнитѣ имъ, отъ непрѣкъснатъ и пояждающъ трудъ и неспанне. Всичко което можеше да се стори за горкитѣ умирающи, тѣ сторихъ.

Една дълга колиба, просто съставена отъ катренени дървета и натрупана на около съ снѣгъ, се постави подъ грижата на Олга. Двѣ или три желѣзни печки, прѣзъ трѣбитѣ на които избѣгнуваше киселъ пушакъ въ всякой съставъ на трѣбитѣ, давахъ малко топлина на окаяната колиба. Стѣнитѣ капѣхъ като отъ потъ. Топящиятъ се снѣгъ капѣше тукъ тамъ отъ покрива, и виждаше се като че неправеше много разлика да ли леднитѣ капки падахъ на леглата или на калната пѣтека която се протакаше прѣзъ

срѣдата на колибата. Такива легла! Дѣски-тѣ бѣхъ послани на редъ на земята, и надъ тѣхъ чуваха пълни съ дебела слама. Чува-литѣ (дюшецитѣ) бѣхъ наредени тѣй близо единъ до другъ щото едвамъ имаше мѣсто за докторитѣ и служащитѣ да минаватъ помежду имъ. Всяко нѣщо бѣше нацапано и опятнено съ онѣзи страшни тъмночервени прѣскания, тѣжката миризма на хлороформъ, одоформъ, и много други цѣрове, пълнихъ мѣстото. Това бѣше болницата за офицеритѣ. Петдесетъ злѣ ранени човѣци лѣжахъ тукъ. Двадесетъ отъ тѣхъ щѣхъ да умрѣтъ тукъ.

За мѣсець врѣме и повече Олга и Надя работихъ въ тая мирзлива колиба. Това бѣше една страшна опитностъ. Като едно по едно леглата се испразняхъ, тѣ се занимавахъ съ нови болни. Нѣмаше почивка, нѣмаше отмѣнение — всякога истата непромѣнена картина на човѣческо страдание. Но като студътъ стана по-усиленъ, дѣйствителнитѣ неприятелски дѣйствия се намалихъ, и около Рождество Христово служащитѣ намѣрихъ длѣжноститѣ си малко олекчени. Почивката имъ бѣше, обаче, само за малко врѣме. Единъ Казакъ дойде тичешкомъ съ заповѣдъ да се направи приготвление за приеманieto на единъ злѣ раненъ офицеринъ и нѣколко войници. Имаше силна битка въ единъ отъ южнитѣ проходи.

На идущата сутринъ двѣ амбулации отъ шейпи бѣхъ докарани полека въ Радово. Тѣ съдържахъ Сергия и около двадесетъ души отъ храбритѣ му конници.

Едно распуснато безъ съзнание тѣло, ненаредено, още нацапано съ прахъ (барутъ,) лѣжѣше прострето на едно отъ нискитѣ легла; единъ докторъ съ сориозно, блѣдно лице се наведе надъ тѣлото отъ една страна. На другата страна стоеше Олга, съ грижа въ сухитѣ ѝ горѣщи очи. При нозѣтѣ на леглото стоехъ Надя и Михаилъ.

„Твърдѣ съмнително е, Сестра Олга,“ каза докторътъ. Има, обаче, единъ случай, ако сполучимъ да държимъ треската далечъ. Вие по-добрѣ не гледайте тая болестъ. Главата му трѣба да се държи хладна. Разбирате ли?“

„Ахъ, докторе, вие ще сторите най-добро-то което можете, не щете ли?“ На Олга гласътъ потрепера, и скопченитѣ ѝ рѣцѣ единъжъ тѣй бѣли и твърди, сега опятнени и грапави и червени, треперѣхъ.

„Азъ всякога правя най-доброто което мога,, отговори натрътено докторътъ.

„Да, азъ знаа, иъ той е мой приятелъ. Ние се познаваме като дѣца. Ние живѣемъ близо единъ до другъ въ Украйна.“

„Сестро,“ каза докторътъ благодушно, „идѣте и починѣте малко, или вие не ще можете да продължавате да гледате тоя болникъ. Азъ ще видя щото той да оздравѣе. Идѣте и починѣте. Вие имате толкова нукъ да отъ почивка колкото и той.“

тогисъ тѣ щѣхъ да се видятъ, и загрижно щѣхъ да си пришепнатъ. За много седмици постоянниягъ рапортъ бѣше, че животътъ на двѣ души, полека чезнеше чрѣзъ съсипителни лудуванія и блънуванія на треската. Тогава послѣдува единъ или два дена на по-увеличена грижа, когато надѣждата видѣше се полека и положително да бѣга отъ вардачитѣ, и докторътъ сериозно поклати главата си, хвана ржката на Надя за да я утѣши.

„Безчувственъ образъ лѣжеше протръпъ на единъ отъ ламеницитѣ.“

Тя се опѣти къмъ квартирата си, и первитѣ ѝ, които трѣба да сѣ били желѣзни за да прѣтърпятъ напругеннето на ония страшни мѣсеци, строполихъ се най-послѣ. Оная нощъ тя имаше силна треска, и докторътъ който сѣдѣше, близу до леглото каза че щѣше да е чудо ако тя оздравѣе.

Каква страшна, пълна съ грижа зима бѣше оная въ Радово! Михаилъ пазеше дена и нощъ при леглото на младия си баронъ, Надя съ подобна неуморна бдителностъ гледаше Графинята. По за една минута сегисъ

Най послѣ промѣненнето дойде. Кризата прѣмина. Надя и Михаилъ бѣхъ си мислили, че бѣше странно това че треската хвана Сергия и Графинята въ сѣщия день, и че болестъта се продължаваше тѣй любопитно еднакво и въ двата случая. Нъ бѣхъ поразени отъ онова което послѣдува.

Бѣше слѣдъ пладнѣ късно въ Февруарий, слѣдъ пладнѣ въ единъ день на славно грѣяние на слънцето и пролѣтното растопяване. Докторътъ влѣзна въ дългата ниска колиба дѣто лѣжеше Сергий, и като се до-

ближи до болния чловѣкъ една слаба ръка се подвижи да го поздрави, и тѣжкитѣ клепачи се подигнахъ въ мека усмивка.

„Благодаря ви, докторе. Какъ е тя?“

„Кой? Сестра Олга ли? По добръ, момче мое. Токо що я оставихъ. Най-лошото се мина. Точно и тя сега питаше какъ сте вие, и азъ отивамъ въ една минута време да ѝ кажа че вие сте прѣвѣсно добръ. Веселите се! Слънцето е грѣяло много ясно днесъ.

На Сергия лицето свѣтна като слънцето.

Твърдѣ полеха, нѣ положително, поправлението послѣдува. Сергий стана честитъ като кралъ, и веселъ като момче. Надя дохождаше три четири пѣти всякой день да освободи отъ пазение Михаилъ, която и доносяше сладки, примамливи послания отъ приятелката си. По нѣкогашъ Михаилъ щѣше да се проводи на срѣща въ квартиритѣ на служанкитѣ да попита какъ е Графинята. Когато станахъ по-укрѣпени въ тѣло малки писъмца се размѣнихъ помежду имъ, и Графинята пазѣше писамцата на Сергия подъ възглавницата си, и Сергий стори истото съ нейнитѣ писъмца въ отговоръ на неговитѣ.

Печално бѣше извѣстното за Сергия когато единъ день слѣдъ пладнѣ, Надя дойде съ една бѣлѣжка да каже че Графинята бѣше сега доволно добръ за да пѣтува, че тя бѣ приела заповѣдъ да отиде на главнитѣ квартири, и че тѣ щѣхъ да трѣгнатъ онай ноцъ на пѣтъ къмъ югъ.

„Сбогомъ,“ свѣрши писъмцето. Азъ ще очаквамъ съ голѣмо усърдие да ви видя въ нѣкое бѣдѣще време. Може би и на васъ ще ви се заповѣда да трѣгнете къмъ югъ. Вѣрвамъ важни движения се очакватъ на скоро. Нѣ ако не ви видя прѣзъ войната, на вѣрно ще се срѣцнемъ у дома въ Красная Балка, може би въ старата Английска градина, подъ лозитѣ (арба-вите). Сбогомъ и Богъ да ви благослови.“

Сергий прѣкара вечерята въ умственни развлечения, които пълняхъ ума му едно слѣдъ друго. Ако нейното отдалечение го наскърби, думитѣ които Олга му писа го развеселихъ, и единъжъ дваждъ, като прочете мислитѣ и ги повтори въ ума си, той почувствува въ себе си, че намѣрваше значение по между линиитѣ, и че се смѣеше.

Въ надвечерието на същия день бѣше че единъ дежуренъ офицеринъ влѣзна въ колибата, която служаше за болница, който се и исправи до него да му отдаде почестъ.

„Полковникъ Алексинъ?“

„Капитанъ, ако обичате,“ рече Сергий.

„Това писмо и писалка отъ генерала командира сж написани до полковникъ Алексинъ.“

Дежурниятъ прѣдаде писмото и една писалка. На Сергий лицето се зачерви. Той отвори писмото.

„Господице — почна — великиятъ Дукъ желяе щото азъ да ви увѣдомя, че въ признание на великата ви храбростъ, и вашитѣ заслуги и страдания за Отецеството, той се много радва да ви назначи за полковникъ въ Щаба, и още да ви помоля да приемете Кръста на Св. Георгий който придружава повишението ви. Волята на Великия Дукъ е щото щомъ се заякните доволно да се загърните на Руссия, за да станите съвършено здравъ. Щомъ се възстанови мирътъ, Негово Императорско Височество се надѣва че, когато до пѣти сте въ С. Петербургъ, той ще може да има удоволствието да се запознае лично съ такъвъ единъ храбръ и усъвършенствуванъ офицеринъ.“

Доста късно бѣше когато Михаилъ дойде да приготви господаря си за леглото. Той го намѣри, че още се взираше въ онава писмо.

Религиозни Вѣсти.

ПО МИСИОНЕРСКОТО ДѢЛО.

Туземнитѣ Християни въ мисийски църкви въ езически страни дали миналата година 2,795,000 лева за разнитѣ църковни и благотелни цѣли, което е повече отъ една девета отъ дадената въ Съединенитѣ Държави сума.

— Сто и петдесетъ обращенци Китайци сж били кръстени прѣзъ послѣднитѣ двадесетъ мѣсеца отъ Прѣп. Хопкинсъ Рийзъ отъ Методисткото Мисонерско Общество, което работи въ Тичинъ, Сѣверенъ Китай.

— Изгледътъ на евангелското дѣло въ Мексико е твърдѣ благонадѣжденъ. Всяка година Библията се търси повече и повече. Петдесетъ Библийски книгопродавци пѣтуватъ навсякаждъ изъ тази република,

— Английското Църковно Мисонерско Общество рапортира че 148 мисновери отплували за чуждестранни полета за работа прѣзъ петѣтъ мѣсецо — отъ м. Май 1-й, 1895 год.

— Новитѣ договорни отношения много

сж спомогнали за успѣха на Мисионерското Дѣло въ Япония. Паспорти сега могатъ да се вадятъ за кой да е портъ въ вѣтрѣнността.

— Четири мисионерски общества работятъ сега въ островъ Мадагаскаръ, всичкитѣ Английски или Норвежки. Този голѣмъ островъ съдържа 3,560,000 жители, помежду които има 437,908 туземни Християни Протестанти. Римо Католицитѣ рапортиратъ 120,000 привърженици на тѣхната вѣра,

— *Работа въ Фармоза и Корея.* Като слѣдствие отъ скорошнитѣ промѣнения въ далечния Истокъ, има забѣлжителенъ случай за мисионерска работа въ островъ Фармоза и ближнитѣ до него острови наречени *Пескадорски*, както и въ самата Корея. Нѣколко способни младежи отъ Корея, Реукиу, и Пескадорскитѣ острови сж подали прошение да влѣзатъ въ Англо-Японската Коллегия въ Токіо, но като сж спромаси, не могатъ да влѣзжтъ безъ помощъ. Учителитѣ сж записали щедри волни помощи и сж дали възможность на мисионеритѣ да повикатъ веднага нѣкои отъ тѣзи младежи. Ще има нужда да се събиратъ повече волни помощи за поддържанне на тѣзи и други достойни младежи.

— *Мисионерска работа въ гр. Пекинъ.* Единъ мисионеринъ Американецъ дава слѣдующитѣ интересни свѣдения за мисионерската работа, която се върши подъ неговъ надзоръ въ столицата на Китайската Империя:

„Желалъ бихъ да можахте да присѣтствувате въ нашата църква днесъ. Гледката би развеселила сърдцето ви. Повече отъ 500 възрастни лица сж натѣпкажъ въ малката ни църква. И дневната служба бѣше обикновена — Нѣколко вѣнкашни — язичници — влѣзохъ; нѣмаше мѣсто за тѣхъ; но мѣста се испразднихъ за тѣхъ, и отъ тѣзи язичници двама бѣхъ измежду седемъ-лѣ, които се прѣдставихъ на края на проповѣдта за да се присѣдинятъ съ църквата подъ испитъ. И това бѣше само обикновенна работа. Всѣка Недѣля отъ двама до дванадесетъ високи, яки, широкоплещисти мъжне, които не се боятъ отъ присмѣхитѣ, които ще ги поздравятъ отъ всѣя страна за дѣто сж станали Християни, исправятъ се отъ мѣстото си всрѣдъ събранието и излизатъ за да исповѣдватъ Христа и да се запишатъ кандидати за кръщение.“

КОЛОСАЛНИТѢ ПРЕТЕНЦИИ НА ПАПАТА.

Отъ папската енциклика обнародвана въ послѣднитѣ два броя на нашето списание читателитѣ се разбрали колко колосални сж още претенциитѣ на сегашния ужъ либераленъ Папа, който желае съединението на всички Християнски църкви само съ това условие да го припознаятъ тѣзи църкви като глава на църквата и прѣдставителъ на Господа Исуса на земята.

Протестантскитѣ Църкви и Истинно-Православната Църква твърдѣ умѣстно отговарятъ, че не могатъ да сторятъ това, защото е противно на ясното Евангелско учение — че Христосъ е глава на Църквата. Тѣзи църкви при това твърдятъ, че нѣма никакво доказателство отъ Евангелието за това, че Христосъ е далъ какво да е първенство на Петра. Христовото изречение: „Ти си Петръ и на този камѣкъ ще съзида Моята Църква“ (Мат. 16;18). никакъ не показва, че Петръ е *единственната основа* на църквата; но *че е само частъ отъ нея*, общо съ другитѣ апостоли, Петръ е билъ това, като е билъ особено отличенъ да проповѣдва евангелието въ деня на Петдесетницата, и на язичниците въ Корнелиевия домъ. Този възгледъ се потвърждава и отъ обстоятелството, че силата да *възрѣва и развърѣва* дадена Петру въ Мат. 16;19, въ признание на готовността му да се застъпва (както се е застъпвалъ и въ други случаи) като говорителъ за дванадесетъ-тѣ, и явно да припознава Исуса за Мессия, се дава отпослѣ еднакво на всичкитѣ дванадесетъ, и въ единъ смислъ на всичкитѣ Християни (Мат. 18;18). Това е въ пълно съгласие съ прѣдставлението въ Еф. 1;20 и Отк. 21;14 на апостолитѣ като основни камѣни въ духовния храмъ *)

Ний не вѣрваме да владѣе у Християнскитѣ църкви желание за органическо съединение; а пъкъ и да имаше такова желание то никога не би могло да се постигне по пътя, който Папата посочва въ своята енциклика. Ако такова съединение се осжществи нѣкога (това ще бѣде по всѣка вѣроятность прѣзъ тисяселѣтието, периодътъ въ който ще владѣе правда и истина по всичката земя), то несъмнѣнно ще се постигне чрѣзъ взаимни отстъпки отъ страна на главнитѣ

*) Тълкование на Новия Заветъ, Томъ I. стр. 190, 191.

Християнски Църкви; другояче е немислимо съединението. Догдѣто, прочее, Папата не се отрече отъ тѣзи свои *колосални* претенции, които сѫ противни на Евангелието, той не може да питае надѣжда, че неговитѣ прѣдложения за съединение ще се приематъ отъ другитѣ църкви. Споредъ насъ най-главното нѣщо е да гледатъ всички църкви да уназятъ единството на Духа въ свързката на мира.“

БѢЛѢЖКИ ЗА ЗНАТНИ ЛИЧНОСТИ.

Покойникътъ Кайниларивони, бившии Първъ Министръ Мадагаскарски, който биде пратенъ на заточение отъ Французитѣ, оставилъ 50,000 глави говеда, 2,000 робин, 20,000 унци златенъ прахъ, 5,000,000 лева въ Английската Банка, стока въ дома си за 375,000 лева, единъ палатъ и други здания въ Антананариво, столицата на Мадагаскаръ. мѣстността на която е построена Французската генерална резиденция (за която Франция плаща 12,000 лева годишно,) три вътрешни ферми (чифлици,) недвижими имущества въ г. Таматавъ, и половината отъ печалбата отъ дадената на едно Английско дружество концесия на една мина за злато. Вѣрва се, че той оставилъ и други съкровища скрити въ Амболиманача и други части на Мадагаскаръ.

— Всѣки любителъ на художеството знае за знаменититѣ творения на Френския живописецъ Месоннѣ. Не само е умѣялъ Месоннѣ да живописува, но той можалъ и добръ да разказва, и той особено обичалъ да разказва слѣдующата анекдота за своя градинарь, чиято градинска ерудиция (ученостъ) била забѣлжителна. Малкото учение е опасно, и градинарьтъ на Месоннѣ твърдѣ малко знаелъ Латинския езикъ, който той обичалъ да употребява за да дава имена на разнитѣ си растения. За дълго врѣме Месоннѣ се съмнявалъ въ правилността на Латинскитѣ думи, които градинаря му употребявалъ, и заради туй единъ день той измислилъ едно сръдство да го испита, като му далъ едно селдяно яйце и го попиталъ какво сѣме е то. Безъ всѣко двоумѣние градинарьтъ му изрекълъ едно дълго Латинско название, и се обѣщавалъ, че ще цѣвне слѣдъ около три седмици. Месоннѣ се изсмѣлъ въ себе си и се обѣщавалъ да пригледа цвѣта слѣдъ три седмици. Когато дошло врѣмето, живописецътъ попиталъ учения си

градинарь за цвѣта на новото растение, и послѣдния го завелъ въ искусственно утоплената за цвѣта къща при една голѣма саксия. Тамъ, дѣйствително сѫ видѣли цвѣтоветѣ въ видъ на червени, селдяни глави които токо що се издавали изъ прѣстѣта на саксията. Месоннѣ дълбоко въздъхналъ, хваналъ ржката на градинаря си и извикалъ, „Ти си чуденъ човекъ!“

— Съръ Вениаминъ Ричардсонъ, опитниятъ Английски лѣкаръ, мисли че нормалниятъ периодъ на човѣческия животъ е около 110 години, и че седемъ отъ всѣки десетъ души биха могли да достигнатъ до тази възраст, ако се добръ пазяха.

НА ТАКИВА Е ЦАРСТВОТО.

Едно малко момче Еврейче посѣщавало едно Мисийско Недѣлно Училище въ Нью-Йоркъ. Майка му се радвала за двата часа почивка, що това ѣ давало отъ грижата за безпокойния и испитователенъ умъ на дѣтето. То се много заинтересувало въ повѣстѣта за Господа Исуса, тѣй удивителна страшна и нова за него, и никѣга не му дотегвало да гледа на картинитѣ на „Тогова който търси изгубеното.“ Картинитѣ за Библийскитѣ уроци били много цѣнни за него, и когато му се казало, че може да избере една за себе си, радостта му нѣмала граница.

„О, азъ ще зема картината за Овчаря. Да ли не знае Той че азъ съмъ Негово агне?“ И голѣмитѣ му блѣстящи очи се изпълнили съ сълзи.

Страшниятъ дифтеритъ бѣше влѣзълъ въ къщата, дѣто живѣели. Майка му не знаела какъ да се грижи за него. Любимата картина се окачила до леглото му, дѣто то можало всѣкога да я види.

„Мамо, азъ ще умрѣ, и ще идѣ при Израилския Овчаръ; нѣма ли да туришь картината въ ковчежеца, когато ме изнесѣтъ?“

Една нощъ Добриятъ Овчаръ прибралъ това нѣжно агне въ пазухата Си, и малкиятъ Яковъ бѣше на покой.

ПОЧИТАНИЕ КЪМЪ СТАРИТѢ.

Желѣзнопътниятъ вагонъ бѣше прѣпъленъ, когато единъ старецъ влѣзе и съ помощта на патерицата си зѣ нѣколко стѣпки, търсящъ мѣсто за да сѣдне. Едно момче на около десетъ години, щомъ съзрѣ стареца и веднага станъ на крака.

„Тукъ, Господине,“ каза той учтиво, „земѣте това мѣсто, Господине.“

„А виѣ какво ще правите?“, попита старецътъ.

„Ще стоѣмъ правъ“ бѣше усмихнатиятъ отговоръ, което и стори.

„Благодарѣ, момченце,“ каза старецътъ като потънѣ въ удобния столъ. „Много, много ти благодарѣ, и увѣренъ съмъ че когато остарѣешъ, ще има всѣкога мѣсто за тебе да сѣдишъ.“

Единъ Гръцки историкъ разказва какъ въ чиститѣ и ранни и най-добродѣтелни дни на републиката, когато влизалъ единъ старецъ въ нѣкое събрание, всички ставали на крака и му отваряли пѣтъ да мине и замине до най-доброто мѣсто. Въ „Илиадата“ това почитание къмъ старитѣ много хубаво се рисува.

Съ нѣколко млади другари едно момче вървѣше бържѣ по тротуара на една градска улица. Внезапно той се спрѣ съ радостно възкличание, сиѣ си шапката и се поклони, а лицето му сияеше отъ радостъ. Една селска каруца, въ която сѣдѣше стара жена съ засмѣно лице, замина бързо край младитѣ момчета.

„Коя е оная стара госпожа, къмъ която се показва толкозъ учтивъ?“, попита едно отъ момчетата.

„Тя е най-добрата и най-милата госпожа въ цѣлия свѣтъ,“ бѣше бързиятъ и гордѣ отговоръ; тя е баба ми.“

О, почитайте старитѣ. Съ такъво почитание се развива много благородни чѣрти въ младитѣ.

БЖДИ СИЯЮЩЪ ХРИСТИАНИНЪ.

Този е труденъ свѣтъ; той нѣма много слънцесияние. Всичко що има дохожда отъ великото Слънце на Правдата, което сияе прѣзъ ученицитѣ Иисусови. Има много блѣскъ, много излъсканъ бронзъ, но малко истинско топло слънцесияние въ сърдцата на чловѣцитѣ, освѣнъ до колкото дохожда отъ Него. И това прави длъжността ви ясна — сжщо и моята. Излѣзте въ свѣта съ слънцесияние въ душата си, на лицето си. Оскърбление за Иисуса Христа е да ходите съ дълги намусени лица. „Защо да жалѣятъ цѣль день чадата на единъ царъ?“ Наистина защо да жалѣятъ? Мнозина отъ насъ сме тълкували Християн-

ството като че означава благочестиво пѣшкане или свято охкане. Единъ проповѣдникъ държѣше събрание въ една църква дѣто бѣхъ пастиръ; той водѣше събранията така щото да се усѣщатъ всички „скърбни,“ и дѣйствително почти въ всѣко събрание ний се чувствувахме печални. Той извърши блаженна работа — но ний бихме могли да извършимъ два пѣти повече, ако бѣхме научили единъ урокъ, на който ме научи едно малко момиче къмъ края на събранията. Тя стоеше въпъ въ залата и говорѣше на една своя другарка. „Лицето ѣ имаше смутено изражение; тя щѣше да излѣзе изъ събраниято. „Нѣма вече да дохождамъ на това събрание; не сж ли много, много печални хората тамъ?“ И тя си отиде. До колкото помнѣ сега, нито едно дѣте не придобихме ний за Христа въ онази поредица събрания.

Туряйте слънцесияние въ религията си — не, не, това не е право; ако вашата религия не турѣ слънцесияние въ васъ, напуснете я и сдобийте се съ другъ видъ религия; виѣ имате лъжлива религия. Азъ познавамъ единъ добръ чловѣкъ, но лицето му е кораво и намусено; той тълкува религията да означава печаль. Ако и всѣки да има довѣрие въ него, никой не би помислилъ да има неговата религия. Той изгледва, че се храни съ много лютиви пиперки прѣзъ триста и шестдесетъ и петъ деѣ въ годината.

Истина Иисусъ бѣше „чловѣкъ на скърби,“ но навсѣкъдѣ Той распрѣсване слънцесияние въ живота на други. Той доиде за да отнеме скърбѣта. Той не си чапата на чловѣческата скърбъ за да нѣма нужда да я пиемъ ний. „За да прѣбжде Моята радостъ въ васъ, и да бжде вашата радостъ пълна.“ Искълиѣте се се Неговата радостъ, и тогазъ излѣзте въ свѣта и распрѣсѣте слънцесияние въ живота на други.

НѢКОЛКО ОТЪ ПРАВИЛАТА НА ВАШИНГТОНА.

Недѣй прѣдприема това, което не можешъ да извършишъ; но внимаѣ да пазѣшъ обѣщанията си.

Мръсни думи не бива да се изговарятъ нито на шега, нито сериозно.

Не се присмиваѣ на никого, ако и да ти се дава поводъ за това.

Не бързай да разказвашъ новини, ако не знаешъ за истинността имъ.

която живѣемъ. Тѣ сж доказали, че голѣми
При разказване нѣща, за които си чулъ,
не казвай всѣкога своя авторъ.

Събирай се съ хора съ добри качества, ако
цѣлиши репутацията си, защото по-добръ е
да си самъ нежели съ лоши другари.

Не говори когато други говорятъ; не сѣди
когато други стоятъ прави; не върви ко-
гато други се спиратъ.

Старай се да поддържаши живо въ сърд-
цето си оная малка искрица отъ небесенъ
огнь, нарѣчена свѣсть.

ДРЪЖДЕ СЕ ПРАВИ.

Държѣние тѣлото право е необходимо нужд-
но за да има чловѣкъ добро смилание и съ-
вършено здравие. То може да се поддър-
жа само съ добри вдишвания, силни гърдни
мускули и силно упражненіе на тѣлото и на
волята; но силната воля най-много полза при-
нася когато се подкрѣпя отъ бистръ разумъ.
Заради това, давайте на дѣцата си прости но
всеобемлющи скаски по голѣмото устройство
и състава на коститѣ. Впечатѣте въ умове-
тѣ имъ голѣмата нужда да държатъ глава-
та си права сега, до дѣто расте тѣлото имъ.
Учѣте ги, и не само ги учѣте, но докажѣте имъ
чръзъ примѣръ, колко по-лесно и приятно се
пригѣва тѣлото, когато се наведемъ да зе-
мемъ нѣщо, или когато сѣдимъ, и колко не-
пуждно е да навеждаме рамената си. Учѣте
ги, когато ходятъ, да си държатъ на горѣ
брадичката, и да гледатъ направо прѣдъ
себе си.

На всѣкъдѣ дѣто е възможно разбуждай-
те въ вашитѣ дѣца оная вродена гордостъ,
която инстинктивно съдружава наведения об-
разъ съ лѣнностъ и бездѣйственность.

Не малко лица се вижда да мислятъ, че
намиране вина и критикуване сж едно и
сѣщо нѣщо; но работата на критика не е да
намира недостатъци. Въ книжовния свѣтъ
критицитѣ правятъ репутацията на една нова
книга за добро или зло, като я похвалятъ
или осѣждатъ. Има обаче голѣма разлика меж-
ду критикуване и укоряване. Само без-
пристрастенъ чловѣкъ може да бѣде кри-
тикъ, готовъ да одобри всѣко добро, а да
осѣжди всѣко зло нѣщо.

Научни Вѣсти.

Колко далечъ сж звѣздитѣ. Отъ 100,000,000
или повече звѣзди, които могатъ да се ви-
дятъ съ астрономически инструменти, расто-
янието отъ земята само на твърдѣ малко
звѣзди се е измѣрило съ приблизителна
точность. Повечето звѣзди се виждатъ да
сж толкозъ далечъ и промѣненіето въ при-
видното имъ мѣсто причинено отъ това, че
се гледатъ отъ противоположни страни на
земната орбита — тази орбита е около 186,
000,000 мили прѣзъ срѣдата — е толкозъ
малко, щото избѣгва наблюдение. Само о-
коло 50 звѣзди сж до сега дали опрѣдѣле-
ни резултати на опитванието да се измѣрятъ
тѣхнитѣ расстояния, и даже тѣзи резултати
сж твърдѣ много противни единъ на други
и неизвѣстни.

Най-ближната открита звѣзда е звѣзда отъ
първа величина, която не се вижда отъ Ев-
ропа и Америка. Тя е звѣздата нерѣчена
Алфа въ съзвѣздието Кентавръ въ южното
полушаріе на небето. Растоянието на звѣз-
дата се види да е 20 триллиона мили, или
около 215,000 пѣти по-голѣмо отколкото ра-
стоянието на слънцето отъ земята.

Другата най-ближна звѣзда, до сега из-
вѣстна е една звѣзда отъ шеста величина,
която едва ли се види съ голо око въ съ-
звѣздието общенародно познато подъ името
Сѣверния Кръстъ. Растоянието на тази звѣз-
да, която е 61 Cygni, разнo се прѣсметва отъ
40 до 60 триллиона мили, или два три пѣ-
ти по-голѣмо отъ онова на свѣтлата звѣзда
въ *Кентавръ*.

Свѣтлостъта на звѣздитѣ, прочее, както
ги видимъ, не е мѣрка на сравнителното
имъ расстояние. Една твърдѣ свѣтла звѣзда
може да е много по-далечъ отколкото друга
съ твърдѣ слаба свѣтлина, разликата въ
блѣскавостъта се дължи на по-голѣмата вели-
чина на по-далечната звѣзда. Неподвижната
звѣзда *Сириусъ*, за примѣръ, която блѣщи
тѣй свѣтло на зимното небе е по-далечъ
отъ малката звѣзда 61 Cygni; послѣдната е
въ сжщность по-малко слънце отъ нашето.

Стъ това се вижда, че ако и усилията за
изслѣдване расстоянията на звѣздитѣ и да
не сж били успѣшни, пакъ тѣ сж имали за
резултатъ да ни дадѣтъ чуденъ възгледъ въ
наредбата на вселенната слънца въ срѣдъ

и малки звѣзди сж прѣснати изъ пространството на разни расстояния една отъ друга; че измѣрванието на блѣстящитѣ тѣла, които наричаме звѣзди, или слънца, различаватъ до грамаденъ размѣръ; и че нашето слънце, велико и славно ако, и да ни се вижда, въ сжщностъ принадлежи на много по-долгъ чипъ.

Възможно е, обаче, прѣди да се изминатъ много години, нашето познание за расстояния на звѣздитѣ да се расшири немалко. Спектроскопическото изслѣдванне въ случая па така нарѣченитѣ двойни звѣзди, които се въртятъ на двойки около общия си центръ на тежина, е почнало да ни помага малко въ това направление.

— *Происхождението на Татуирането.* Сп. Popular Science Monthly издирва кои сж главнитѣ причини за практикуване на татуирането. Види се, че религията трѣбва да се постави на първа линия; мнозина мислятъ, че като исписватъ по нѣкоя часть на тѣлото си образа на святия, когото почитатъ, тѣ му даватъ чисто доказателство за своята прѣдапностъ. Знае се че Финикийцитѣ сж имали обичай да татуиратъ на мишцата си знака на своето си божество; въ Нова Зеландия татуирането се практикува отъ священниците и Англичанинътъ Лѣбокъ казва, че една жена която не иска да се подчини на тази практика, не може да се наслаждава на вѣчно блаженство.

И духътъ на подражанне има голѣмо влияние въ това, както и идеята за отличие отъ други.

— *Барометрическото налягане.* Единъ Английски писателъ дава въ едно Английско списание нѣколко любопитни подробности по барометрическото налягане върхъ пашия глобусъ. Ако всичкото налягане упражнявано отъ атмосферата върхъ пашия глобусъ не може да се измѣни, налягането упражнявано върхъ разни части, измѣнява се непрѣстанно, както всѣкой знае, и забѣлжително е, че прѣди четири деня, то е паднало много долу въ Франция, и послѣ се е пакъ качило много бържѣ. Прѣзъ тѣзи разнообразия всичкото налягане упражнявано върхъ цѣла една страна прѣтърпѣва значителни видоизмѣнения. Едно спадване на барометра отъ 25 милиметра прѣдставлява по протяжението на Англия, намаляване въ налягането, което на цифри възлиза до 108 милиона тона; и обратно, ако бароме-

трътъ се качи 25 милиметра, то и налягането се увеличава съ сжщото количество. Тѣзи разници трѣбва да иматъ едно дѣйствие върхъ опази часть на земното кълбо, дѣто тѣ се извършватъ. Г-нъ Г. Х. Каровинъ е прѣсмѣтналъ, че ако имаше земята несвиваемостъта на стѣклото която е значителна, едно увеличение на налягането съ 50 милиметра щѣше да доближи периферията на центра съ около 100 милиметра, и щѣше да произведе мѣстно размѣстванне на равнинцето съ стотини милиметра.

Скоронни опити отъ Г-на Фонъ Ребиюръ Пашвичъ говорятъ въ сжщата смелъ и показватъ, че една разлика въ налягането отъ 2 милиметра и половина е достатъчно да произведе едно осезателно отбизване на отвѣса относителното направление на послѣдния се видоизмѣнява, ако почвата която го носи се наввежда въ каква да е посока.

Тази подвижностъ на почвата види се да е причината на разликата въ оцѣнитѣ на Астрономитѣ и географитѣ, които въ разни врѣмена сж опрѣдѣляли географическото положение на много мѣстности, и очевидно е, че твърдѣ малка разлика въ условията въ които се правятъ наблюденията, е достатъчна за значителнитѣ различия, които достигатъ до нѣколко километра. Тѣзи двежения на почвата не могатъ да се оцѣнятъ отъ чувствата, но специалнитѣ инструменти показватъ, че тѣ се извършватъ безпрестанно, и могатъ да измѣрятъ величината имъ. Земната почва може да се счита като мека пихтия, която се клати безпрестанно.

Ако разнитѣ налягания дѣйствуватъ върхъ почвата, то тѣ упражняватъ още по-голѣмо дѣйствие върхъ водата. Приливитѣ различаватъ въ широчина споредъ както барометртътъ се качи и спадна, и цифритѣ дадени отъ прѣсмѣтване за височината на всѣки приливъ трѣбва да се поправятъ за всѣка мѣстностъ, споредъ налягането на деня, часа, минутата. Извънреднитѣ метеоролози и прѣдсказвачи на врѣмето, което прави научното щастие на разни алманаси, не сж още намѣрили срѣдството да прѣдсказватъ стойността нито даже смисъла на това необходимо поправление. Английското адмиралтейство, по-малко напрѣдвало въ пророческата наука, но по-добрѣ снабдено съ факти, е забѣлжило че въ Дувръ при равноденственнитѣ пролѣтни приливи, виждало се равнинцето на високото море да е единъ метръ по-долу отъ срѣдне-

то равнище на долното море чрѣзъ сѣверо-источенъ вѣтръ съ барометра издигнатъ на горѣ. Въ 1882 лод. голѣмата буря прѣзъ м. Януарий докарала едно размѣстване въ равнището отъ близу 30 сантиметра на Сръди-земното море, при Антибитѣ. Най-послѣ морето Саргасско се намира въ почти постоянно състояние на размѣстено равнище по отношение къмъ окружающитѣ води по причина на почти абсолютната постоянностъ на високитѣ налягания по оная страна.

— *Телефонътъ въ Япония.* Японското правителство е рѣшило да посвѣти една сума отъ 84 милиона лева, разпрѣдѣлени на седемъ годишни упражнения за разширение на телефонната служба.

Изъ Нашия Обществентъ Животъ.

Религиозно-нравствено възпитание на младежта. Четемъ въ *Българския Търговски Вѣстникъ* че въ рѣчта произнесена отъ Г-на П. Станчевъ, Сливенския Окръженъ Управителъ, при откриване сесията на Окръжния съвѣтъ между многото важни прѣдложения на Г-на Сливенския Управителъ личи като *послѣдие по не най-малко* (last not least) и слѣдующето: *Религиозно-моралното възпитание на младежта.* Това прѣдложение гласи: „Отъ религиозно-нравственното възпитание на младото поколение зависи бждщето благосъстояние на населението, било въ икономическо, било въ политическо-гражданско отношение. За това прѣдлагамъ на Окръжния Съвѣтъ да обсъди въпроса за религиозно-нравственното възпитание на учащата се младежъ, като се има прѣдъ видъ нравствено-политическата деморализация, която спояда основата на Българското общество.“

Енергичниятъ Сливненски Окръженъ Управителъ, Г-нъ П. Станчевъ заслужва всѣка похвала, и твърдѣ е отрадно явлението че се обръща внимание въ единъ отъ по-важнитѣ окръжи на Княжеството върху крайно занемарения, но отъ прѣголѣма важностъ въпросъ за „религиозно-нравственното възпитание на учащата се младежъ.“

Врѣме е да се обърне сериозно внимание върху този въпросъ на всѣкадѣ изъ България. Твърдѣ справедливо казва Г-нъ П. Станчевъ че „отъ религиозно-нравственното въз-

питание на младото поколение зависи бждщето благосъстояние на населението, било въ икономическо, било въ политическо-гражданско отношение.“ Религиозно-нравственнитѣ начала трѣбва да се всаждатъ въ сърдцата на дѣцата отъ най-ранната имъ възраст за да могатъ тѣ да се развиватъ и растятъ съ тѣхъ и да образуватъ такъвъ крѣпкъ характеръ който ще прѣдоставя здрава опора срѣщу прѣобладающата и всерастѣвающа деморализация.

КНИЖНИНА.

Въ редакцията на сп. „Хр. Свѣтъ“ сж постъпили слѣдующитѣ списания, книги и вѣстници.

„*Воинишка Сбирка*“ год. IV книга 2; Юлий 1896 год.

„*Българка*“ год. I книга 6, 1896 год.

„*Искра*“ год. VI книга 6 ред. В. Юдановъ

„*Вѣра и Разумъ*“ год. II кн. 7 и 8. Ред. Священ. Мина Г. Мянковъ.

„*Привосл. Проповѣдникъ*.“ год. IV кн. 7, 8. Редакторъ-Издателъ: Доброплодий.

„*Медицин. Сборникъ*“ год. II брой 9. Излиза подъ редакцията на Д-ри Г. Золотовичъ и М. Русевъ.

„*Медицин. Бесѣда*“ год. II книга XI и XII подъ редак. на Д-ръ Витановъ.

„*Изтежественикъ*“ год. I брой 7 и 8. Редакторъ-Издателъ Р. М. Каролевъ.

„*Звѣздица*“ год. V кн. 8, бр. 9. Редак. Н. Бѣловѣждовъ.

„*Домашенъ Приятелъ*“ год. VIII бр. 9. А. С. Цановъ.

„*Женски Свѣтъ*“ год. IV бр. 15. Редакторка Т. Г. Ноева.

„*Писма къмъ майкитѣ за отгледване болното и здравото дѣте*“ премия на сп. „Медицинска Бесѣда.“

„*Юбилеенъ Споменъ*“ за 25 годиш. на книжно-Общественната дѣятелностъ на Стефанъ С. Бобчевъ.

„*Орало*“ год. III бр. 18, Органъ на Българ. Земледѣл. Д-ство.

„*Пролѣтъ*“ год. VI кн. 1.

„*Учитель*“ год. IV кн. 1 нарежда и издава Хр. Д. Максимовъ.

„*Сѣячь*“ год. I брой 8.

Вѣстници: „Миръ“, „Свобода“, „Нар. Права“, „Знаме“, „Пловдивъ“ и „Учителски Другаръ.“